

**UPUTE ZA PROVEDBU
ZAKONA O POTICANJU ZAPOŠLJAVANJA
(„Narodne novine“, broj 57/12)**

SADRŽAJ

I. UVOD	2
II. OLAKŠICE ZA ZAPOSŁJAVANJE NEZAPOSLENIH OSOBA	2
2.1. Zasnivanje radnog odnosa.....	2
2.2. Praćenje ispunjavanja uvjeta za vrijeme trajanja olakšice.....	3
2.3. Dokumentacija.....	4
2.4. Novčane kazne za poslodavce.....	4
2.5. Aplikativna podrška.....	4
III. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD	5
3.1. Trajanje ugovora i olakšica poslodavcu.....	5
3.2. Aktivnosti za dodjelu sredstava.....	8
Dokumentacija.....	8
Zaprimanje zahtjeva.....	8
Ocjena zahtjeva.....	8
Potpisivanje ugovora.....	9
Isplata sredstava.....	9
3.3. Ugovorne obveze.....	9
Obveze polaznika stručnog osposobljavanja.....	9
Obveze poslodavca.....	10
Obveze Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.....	10
3.4. Praćenje i kontrola	11
3.5. Raskid ugovora i povrat isplaćenih sredstava	11
3.6. Mogućnost ponovnog korištenja mjere stručnog osposobljavanja za rad.....	12
3.7. Novčane kazne za poslodavce.....	13

I. UVOD

Ovim se Uputama razrađuju uvjeti za ostvarivanje prava poslodavca na olakšice pri zapošljavanju nezaposlenih osoba, nadzor nad ispunjavanjem tih uvjeta, način prestanka prava na olakšicu te postupanje nadležnih tijela i razmjena podataka.

Ovim se Uputama, također, razrađuju uvjeti i način korištenja sredstava za provođenje mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, praćenje i kontrola provedbe ove mjere te raskid ugovora i povrat isplaćenih sredstava.

II. OLAKŠICE ZA ZAPOSŁJAVANJE NEZAPOSLENIH OSOBA

Pravo na olakšicu u obliku oslobođanja od obveze doprinosa na osnovicu i obveze obračuna i uplate doprinosa na osnovicu (za zdravstveno osiguranje, za zaštitu zdravlja na radu, za zapošljavanje te za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, ako je poslodavac obveznik uplate toga posebnog doprinosa) u trajanju do 2 godine, može ostvariti poslodavac koji na temelju ugovora o radu zaposli nezaposlenu osobu bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala odnosno dugotrajno nezaposlenu osobu.

Poslodavac koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona (31.05.2012. godine) ima zaposlenu osobu za koju prema posebnim propisima koji uređuju obveze plaćanja doprinosa za financiranje obveznih osiguranja, nije u obvezi doprinosa i obvezi obračuna i uplate doprinosa, ne može za tu osobu koristiti i olakšicu na temelju ovoga Zakona.

Poslodavac koji koristi olakšicu za zapošljavanje nezaposlene osobe, ne može za istu osobu koristiti mjere aktivne politike u zapošljavanju.

2. 1. Zasnivanje radnog odnosa

Prije početka korištenja olakšice za zapošljavanje nezaposlenih osoba, nezaposlena osoba odnosno poslodavac pribavlja potrebne dokaze i to:

- 1) za nezaposlenu osobu bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala:
 - od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - dokaz (potvrda) da se vodi duže od 90 dana u evidenciji nezaposlenih osoba te da nema više od 1 godine evidentiranog staža u mirovinskom osiguranju, a koji podatak će se dobiti elektroničkom razmjenom podataka s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje putem OIB-a osobe.
- 2) za dugotrajno nezaposlenu osobu:
 - od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – dokaz (potvrda) da se vodi neprekidno duže od dvije godine u evidenciji nezaposlenih osoba.

Ako nezaposlena osoba ispunjava navedene uvjete, poslodavac sklapa s njom ugovor o radu na određeno ili na neodređeno vrijeme. Nakon sklapanja ugovora o radu poslodavac je dužan radnika prijaviti na obvezno mirovinsko osiguranje.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje vrši prijavu radnika na obvezno mirovinsko osiguranje dodjeljujući mu posebnu šifru osnove osiguranja.

O izvršenoj prijavi radnika na obvezno mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavještava Poreznu upravu, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Državni inspektorat i Središnji registar osiguranika.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dužan je:

- 1) prilikom prijave radnika na obvezno mirovinsko osiguranje, markirati/označiti poslodavca koji koristi olakšicu za zapošljavanje nezaposlenih osoba i markirati/označiti osobu koja se zapošljava,
- 2) na mjesečnoj razini nadzirati je li osoba još uvijek zaposlena putem olakšice te je li bilo otkaza iz poslovno uvjetovanih razloga,
- 3) proslijediti podatke iz točke 1. i 2. Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Poreznoj upravi i Državnom inspektoratu.

Ako poslodavac nakon dvije godine ne zadrži radnika u radnom odnosu još najmanje godinu dana, a do prestanka radnog odnosa tog radnika je došlo iz poslovno uvjetovanih razloga ili istekom ugovora o radu na određeno vrijeme, idućih godinu dana (od dana prestanka radnog odnosa) poslodavac ne može koristiti olakšicu za novozaposlenu osobu.

2.2. Praćenje ispunjavanja uvjeta za vrijeme trajanja olakšice

Porezna uprava nadzire isplatu dospjelih plaća radnicima sukladno odredbama Zakona o radu (plaća za prethodni mjesec isplaćuje se najkasnije do petnaestog dana u idućem mjesecu, ako kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu nije drukčije određeno) te isplatu dospjelih poreza i doprinosa za obvezna osiguranja istovremeno s isplatom plaća.

Državni inspektorat nadzire da poslodavac nije donio odluku o otkazu iz poslovno uvjetovanih razloga niti za jednog svog radnika.

Ako tijelo nadzora utvrdi da je nastupila okolnost uslijed koje poslodavac više ne ispunjava neki od uvjeta koje mora ispunjavati za vrijeme trajanja olakšice, navedeno tijelo obavještava poslodavca:

- a) o činjenici neispunjavanja uvjeta,
- b) o roku od 30 dana u kojem je dužan obračunati i uplatiti obvezu doprinosa na osnovicu u visini ukupno iskorištenog iznosa olakšice te o tome izvijestiti Poreznu upravu.

O navedenim okolnostima tijelo nadzora obavijestiti će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Ako poslodavac u roku od 30 dana ne obračuna i ne uplati obvezu doprinosa na osnovicu u visini ukupno iskorištenog iznosa olakšice, Porezna uprava će rješenjem utvrditi obvezu uplate iskorištenog iznosa olakšice (ovršna isprava).

Ako poslodavac izgubi pravo na korištenje olakšice, a u roku od 30 dana obračuna i uplati ukupno iskorišteni iznos olakšice i o tome izvijesti Poreznu upravu, ponovno je može koristiti za novozaposlenu osobu koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

2.3. Dokumentacija

Za vrijeme korištenja olakšice poslodavac je dužan čuvati slijedeću dokumentaciju:

- potvrdu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o dužini vođenja u evidenciji nezaposlenih i evidentiranom stažu u mirovinskom osiguranju za nezaposlenu osobu bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala/potvrdu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o dužini vođenja u evidenciji nezaposlenih za dugotrajno nezaposlenu osobu,
- ugovor o radu,
- primjerak prijave radnika na obvezno mirovinsko osiguranje (obrazac M-1P),
- obračun plaća radnika za kojeg koristi olakšicu (iz kojeg je vidljivo da poslodavac ne obračunava i ne uplaćuje doprinose na plaću s obzirom da koristi olakšicu).

2.4. Novčane kazne za poslodavce

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba (sukladno odredbi članka 15. stavak 1. podstavak 2. i 3. Zakona):

- ako prestankom ispunjavanja uvjeta poslodavac izgubi pravo na olakšicu, a u roku od 30 dana ne obračuna i ne uplati obvezu doprinosa na osnovicu u visini iskorištenog iznosa olakšice ili prema posebnom propisu o tome ne izvijesti Poreznu upravu,
- ako prije početka korištenja olakšice ne pribavi dokaze od tijela nadležnog za provedbu mirovinskog osiguranja, odnosno tijela nadležnog za vođenje evidencije nezaposlenih o ispunjavanju uvjeta za korištenje olakšice.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za navedene prekršaje kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

2.5. Aplikativna podrška

U tijeku je uspostava centralnog Registra poslodavaca koji će za potrebe ovog Zakona voditi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, a radi razmjene podataka s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Poreznom upravom.

Također, u tijeku je uspostava baze podataka o nezaposlenim osobama (podaci o dužini vođenja u evidenciji nezaposlenih i stažu u mirovinskom osiguranju) koja će putem web stranice Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka, biti dostupna poslodavcima.

Porezna uprava će također, do kraja godine, uspostaviti bazu podataka o poslodavcima, a radi kontrole isplata plaća i uplata doprinosa.

Do uspostave centralnog informatičkog sustava razmjene podataka, potrebni dokazi će se prikupljati u pisanom obliku.

III. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD

Cilj mjere je nezaposlenim osobama bez radnog iskustva u zvanju za koje su se obrazovale osigurati ulazak na tržište rada kroz stručno osposobljavanje za rad neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo, zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja.

Ciljane skupine su:

1) nezaposlene osobe sa završenim preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem, koje se vode u evidenciji nezaposlenih duže od 90 dana i koje nemaju više od 1 godine evidentiranog staža u mirovinskom osiguranju (bez obzira na godine starosti),

2) nezaposlene osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu, koje se vode u evidenciji nezaposlenih duže od 90 dana i koje nemaju više od 1 godine evidentiranog staža u mirovinskom osiguranju (bez obzira na godine starosti).

3. 1. Trajanje ugovora i olakšica poslodavcu

Ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa mora biti sklopljen u pisanom obliku, a na osobu koja sklopi takav ugovor na odgovarajući način se primjenjuju propisi koji uređuju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i opći propis koji uređuje radne odnose, osim odredbi o sklapanju ugovora o radu, plaći i naknadi plaće te prestanku ugovora o radu.

Ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa sklapa se u trajanju od **12 mjeseci za osobe** koje su završile preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij:

- **ako je osoba bez evidentiranog staža osiguranja** poslodavcu se refundira uplata obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja prema člancima 43. i 44. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11 i 22/12) izračunata na bazi mjesečne osnovice koja je umnožak iznosa prosječne plaće u Republici Hrvatskoj prema objavi Državnog zavoda za statistiku i koeficijenta 0,35. Budući da je prema zadnjoj objavi Državnog zavoda za statistiku prosječna plaća u Republici Hrvatskoj 7.756 kn, osnovica za uplatu doprinosa iznosi 2.714,60 kn. Poslodavac je oslobođen plaćanja doprinosa na plaću prema Zakonu o doprinosima.
- **ako osoba ima evidentiran staž osiguranja do 1 godine** poslodavcu se refundira uplata obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja prema člancima 43. i 44. Zakona o doprinosima. Poslodavac je u obvezi plaćati doprinose na plaću (za zdravstveno osiguranje i za zaštitu zdravlja na radu) prema najnižoj osnovici za uplatu doprinosa.

Ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa sklapa se u trajanju od **24 mjeseca za osobe** koje su završile srednjoškolsko obrazovanje u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu, pod uvjetom da poslodavac ne koristi ili je iskoristio olakšice po Zakonu o doprinosima za tu osobu:

- **ako je osoba bez evidentiranog staža osiguranja** poslodavcu se refundira uplata obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja prema člancima 43. i 44. Zakona o doprinosima, a doprinosa na plaću je oslobođen prema Zakonu o poticanju zapošljavanja,
- **ako osoba ima evidentiran staž osiguranja do 1 godine** poslodavcu se refundira uplata obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja prema člancima 43. i 44. Zakona o doprinosima, a poslodavac je u obvezi plaćati doprinose na plaću (za zdravstveno osiguranje i za zaštitu zdravlja na radu) prema najnižoj osnovici za uplatu doprinosa.

Prikaz troška po polazniku stručnog osposobljavanja za rad za osobe bez evidentiranog staža osiguranja:

Tablica 1.

Obračun doprinosa prema članku 43. Zakona o doprinosima		Novčana pomoć	Ukupno mjesečno	Trošak po radniku za 12 mjeseci
Osnovica za uplatu doprinosa	Visina doprinosa			
Prosječna plaća *0,35	MIO I stup + MIO II stup			
7.756,00 x 0,35	15% + 5% = 20%			
2.714,60	2.714,60 x 20%			
	542,92	1.600,00	2.142,92	25.715,04

Prikaz troška po polazniku stručnog osposobljavanja za rad za osobe koje imaju evidentirani staž osiguranja:

Tablica 2.

Osnovica za uplatu doprinosa		Visina doprinosa	Novčana pomoć	Ukupno mjesečno	Trošak po radniku za 12 mjeseci	Trošak poslodavca za 12 mjeseci
Prosječna plaća	*0,35	MIO I stup + MIO II stup				
7.756,00	x 0,35	15% + 5% = 20%				
2.714,60		2.714,60 x 20%				
Trošak poslodavca		542,92 Doprinos za zdravstveno osiguranje 13% Doprinos za zaštitu zdravlja na radu 0,5% 366,47	1.600,00	2.142,92	25.715,04	4.397,64

Napomena: Isplata sredstava vrši se jednokratno po potpisu ugovora, a u slučaju povećanja osnovice za uplatu obveznih doprinosa razliku iznosa za uplatu doprinosa do kraja ugovorenog razdoblja snosi poslodavac.

Poslodavci koji ne mogu koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa su:

- poslodavci koji nemaju zaposlenih,
- poslodavci iz privatnog sektora za broj osoba koji je veći od broja zaposlenih,
- poslodavci koji su unazad šest mjeseci otkazali ugovor o radu iz poslovno uvjetovanih razloga.

Napomena: Obrti koji nemaju zaposlenih mogu koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa za jednu osobu uz uvjet da je vlasnik obrta prijavljen na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje u svojstvu obrtnika.

3.2. Aktivnosti za dodjelu sredstava

Dokumentacija

Uz zahtjev za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa poslodavac je dužan priložiti:

- program stručnog osposobljavanja za rad s definiranim mentorom koji treba imati odgovarajuće zanimanje, razinu obrazovanja ili radno iskustvo na poslovima koje će obavljati polaznik stručnog osposobljavanja za rad,
- prijavu potrebe za radnikom (PR),
- presliku obrtnice, registracije trgovačkog društva ili slobodne profesije,
- licencu obrtničke komore za trgovačka društva kod kojih se izvodi praktični dio naukovanja,
- potvrdu Ministarstva financija - Porezne uprave o izvršavanju obveza za poreze i doprinose.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u obvezi je zatražiti od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje podatke o stažu osiguranja polaznika stručnog osposobljavanja i broju zaposlenih kod poslodavca podnositelja zahtjeva.

Napomena:

Poslodavci s većim brojem zaposlenih mogu dobiti odobrenje za korištenje mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa za onoliko osoba za koliko mogu osigurati kvalificiranog mentora.

U obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu, mentor može provoditi stručno osposobljavanje za rad za maksimalno tri osobe, dok osobe koje su završile preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij moraju imati individualnog mentora.

Zaprimanje zahtjeva

Zahtjev za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa poslodavac dostavlja Hrvatskom zavodu za zapošljavanje prema sjedištu poslodavca. Zahtjev je propisani obrazac Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koji je dostupan poslodavcima u svakoj ispostavi, odnosno područnoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i na web stranici www.hzz.hr. Poslodavac popunjen zahtjev s propisanom dokumentacijom predaje u područnu službu ili ispostavu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u jednom primjerku.

Ako je zahtjev nepotpun, poslodavcu se dostavlja ili uručuje pisana obavijest, uz popis dokumentacije koja nedostaje i obvezu da u roku od 8 dana dostavi tražene dopune.

Ocjena zahtjeva

Zahtjev se ocjenjuje temeljem zadovoljavanja uvjeta iz financijskog poslovanja (redovita isplata plaća, redovita uplata doprinosa, nepodmirene obveze), broja zaposlenih, uvjeta dužine prijave u evidenciju nezaposlenih osoba ciljane skupine, oglašene prijave potrebe za radnikom i aktivnostima po prijavi potrebe za radnikom.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u obvezi je kompletne zahtjeve s pripadajućom dokumentacijom ocijeniti u roku od 15 dana. O ocjeni zahtjeva poslodavac se pismeno obavještava. Za negativno ocijenjene zahtjeve navodi se razlog negativne ocjene.

Potpisivanje ugovora

Hrvatski zavod za zapošljavanje prosljeđuje obavijest poslodavcu o pozitivnoj ocjeni, uz uputu o aktivnostima koje treba provesti i popisom ostale potrebne dokumentacije koju treba dostaviti u roku 8 dana od dana obavijesti kako bi se pristupilo zaključivanju ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Isplata sredstava

Poslodavcu se refundira trošak obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja u roku 30 dana od dana potpisa ugovora i dostave instrumenta naplate potraživanja "bjanko zadužnice".

Polazniku stručnog osposobljavanja za rad isplaćuje se novčana pomoć u visini neoporezivog dijela studentske stipendije koja trenutno iznosi 1600,00 kn mjesečno po potvrđenoj prisutnosti stručnom osposobljavanju za rad. Novčana pomoć je namijenjena za pokrivanje osnovnih troškova prijevoza, toplog obroka i drugog.

Hrvatski zavod za zapošljavanje ne isplaćuje novčanu pomoć polazniku stručnog osposobljavanja za vrijeme privremene nesposobnosti za rad ili izostanka s programa stručnog osposobljavanja.

Sve isplate po ugovorima moraju se izvršiti najkasnije do 15.12. tekuće godine.

Sredstva za provedbu mjere stručnog osposobljavanja za rad su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje 05025 – Aktivna politike tržišta rada: 3301 A689023.

3.3. Ugovorne obveze

Obveze polaznika stručnog osposobljavanja za rad:

- uredno odrađivati program stručnog osposobljavanja za rad prema rasporedu radnog vremena i obvezama iz programa,
- dostaviti planirani datum polaganja stručnog ispita i potvrdu o položenom ispitu, a najkasnije u roku od 6 mjeseci od završetka programa stručnog osposobljavanja (odnosi se na obveznike polaganja stručnog ispita po završetku programa)
- u slučaju kršenja ugovornih obveza od strane poslodavaca, pismeno ga upozoriti i zatražiti očitovanje,
- u slučaju kršenja ugovornih obveza od strane poslodavaca, upozoriti Hrvatski zavod za zapošljavanje uz predočenje dokaza da je na isto upozoren i poslodavac.

U slučaju prekida stručnog osposobljavanja za rad krivnjom poslodavaca polaznik ima pravo na stručno osposobljavanje za rad kod drugog poslodavaca uz uvjet da nema više od 1 godine evidentiranog staža osiguranja.

U slučaju prekida stručnog osposobljavanja za rad zbog privremene nesposobnosti za rad, dragovoljnog odsluženja vojnog roka ili drugog opravdanog razloga polaznik stručnog osposobljavanja za rad ima pravo na nastavak stručnog osposobljavanja kod istog ili drugog poslodavca do isteka 12 odnosno 24 mjeseca uz uvjet da nema više od 1 godine evidentiranog staža osiguranja.

Osoba koja odbije sklapanje ugovora o stručnom osposobljavanju za rad ne prestaje se voditi u evidenciji nezaposlenih niti joj se obustavljaju odnosno ne prestaju joj prava za vrijeme nezaposlenosti.

Obveze poslodavca:

- osigurati uvjete za neometano provođenje stručnog osposobljavanja za rad uz mentorstvo i u skladu s programom stručnog osposobljavanja koji je prilagođen zanimanju za koje se polaznik osposobljava,
- zaključiti ugovor o stručnom osposobljavanju i redovito svaki mjesec uplaćivati doprinose prema članku 43. Zakona o doprinosima,
- izvršiti prijavu Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje koji osobi koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa dodjeljuje posebnu šifru osnove osiguranja,
- izvršiti odjavu polaznika stručnog osposobljavanja pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje s danom raskida ugovora o stručnom osposobljavanju,
- Hrvatskom zavodu za zapošljavanje zadnjeg radnog dana u mjesecu dostaviti izvješće o prisutnosti kako bi se mogla isplatiti novčana pomoć,
- Hrvatskom zavodu za zapošljavanje svaka tri mjeseca dostaviti izvode sa žiro računa iz kojih je vidljiva uplata obveznih doprinosa za sve radnike i osobe na stručnom osposobljavanju te ID obrasce ovjerene od Porezne uprave,
- snositi trošak stručnog ispita i mentora,
- u slučajevima prekida stručnog osposobljavanja za rad zbog korištenja prava roditeljskog/roditeljskog dopusta poslodavac je u obvezi omogućiti nastavak stručnog osposobljavanja u preostalom razdoblju do isteka 12 odnosno 24 mjeseca,
- u slučaju kršenja ugovornih obveza od strane poslodavca i u slučaju da se polaznik zatekne na poslovima koji nisu u skladu s programom stručnog osposobljavanja za rad, poslodavac je u obvezi vratiti isplaćena sredstva na ime troškova obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja i sredstava isplaćena na ime naknade polazniku stručnog osposobljavanja u cijelosti uvećana za zakonsku zateznu kamatu,
- u svim drugim slučajevima raskida ugovora, poslodavac je u obvezi vratiti neiskorišteni dio sredstava isplaćenih na ime troškova obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja.

Obveze Hrvatskog zavoda za zapošljavanje:

- osigurati isplate novčane pomoći i isplate poslodavcu,
- izvršiti redovite kontrole prisutnosti i provedbe programa stručnog osposobljavanja,
- u slučajevima neredovite dostave dokaza o uplaćenim doprinosima ili sumnje u vjerodostojnost istih, Hrvatski zavod za zapošljavanje može zatražiti službeno izvješće od nadležne Porezne uprave,
- utvrditi prestanak prava na novčanu pomoć ukoliko dođe do prekida stručnog osposobljavanja,
- poduzeti aktivnosti za dogovorno rješavanje nastalih sporova,

- poduzeti aktivnosti za povrat sredstava ako dođe do kršenja ugovornih obveza od strane poslodavca,
- praćenje i davanje stručne podrške polaznicima i poslodavcu u cilju uspješnog završetka programa,
- ako se u provedbi nadzora utvrdi da polaznik ne ispunjava ugovorne obveze i obveze iz programa stručnog osposobljavanja za rad, Hrvatski zavod za zapošljavanje će raskinuti ugovor sa polaznikom i omogućiti poslodavcu da primi novu osobu na stručno osposobljavanje u trajanju od 12 ili 24 mjeseca te isplatiti razliku obveznih doprinosa mirovinskog osiguranja do punog trajanja programa osposobljavanja,
- obavijestiti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje da evidentira prestanak osiguranja polaznika stručnog osposobljavanja u slučajevima kad poslodavac ne uspostavi odjavu za polaznika u zakonom propisanom roku, a ugovor o stručnom osposobljavanju je raskinut.

3.4. Praćenje i kontrola

Osim kontrole izvršenja ugovornih obveza temeljem financijske dokumentacije, obvezne su i sljedeće aktivnosti:

- mjesečna provjera liste Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje koja se u skladu sa Sporazumom o razmjeni podataka dostavlja Hrvatskom zavodu za zapošljavanje čime se prati i obveza poslodavca da ne otkazuje ugovore o radu iz poslovno uvjetovanih razloga,
- mjesečna provjera da li se osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa vratila u osnovnu evidenciju nezaposlenih osoba,
- nenajavljena kontrola provedbe ugovora na mjestu izvršenja odnosno kod poslodavca, i to minimalno jedan posjet stručnog tima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje svaka tri mjeseca,
- poziv osobi na stručnom osposobljavanju za rad da se pismeno očituje o svom statusu.

Porezna uprava obavijestiti će Hrvatski zavod za zapošljavanje o činjenici da poslodavac ne isplaćuje dospjele plaće radnicima sukladno odredbama Zakona o radu odnosno da ne isplaćuje dospjele poreze i doprinose za obvezna osiguranja istovremeno s isplatom plaća.

Sve nepravilnosti u provedbi stručnog osposobljavanja za rad moći će se dojaviti na info telefon 01/6126-001.

Na svaki izjavljeni prigovor, žalbu, molbu i druge akte u predmetima stručnog osposobljavanja za rad odgovara Hrvatski zavod za zapošljavanje u propisanim rokovima.

3.5. Raskid ugovora i povrat isplaćenih sredstava

Za svako utvrđeno kršenje ugovornih obveza Hrvatski zavod za zapošljavanje uputiti će potpisniku ugovora pisanu obavijest o kršenju ugovornih obveza i predloženim aktivnostima za rješavanje nastalog spora uz rok od 15 dana da se potpisnik ugovora pismeno očituje. Ako potpisnik ugovora u navedenom roku ne dostavi pisano očitovanje ili se ne javi u Hrvatski zavod za zapošljavanje radi dogovora, upućuje se druga pisana obavijest prema navedenim uputama. Nakon dvije upućene pisane obavijesti na koje se nitko nije odazvao, treća pisana obavijest oglašava se na oglasnoj ploči područne službe i upućuje se obavijest o aktiviranju instrumenata naplate osiguranja.

Mogući oblici naplate potraživanja po utvrđenom kršenju ugovornih obveza su:

- jednokratni povrat isplaćenih sredstava,
- sporazum o izvansudskoj nagodbi,
- aktiviranje instrumenata naplate potraživanja,
- ovršni postupak.

Sporazum o izvansudskoj nagodbi može se potpisati u najvećem broju obroka koji odgovaraju broju mjeseci za izračun potpore.

U slučajevima kada je aktiviran instrument osiguranja naplate, a poslodavac predlaže sporazum o izvansudskoj nagodbi s ciljem da se povuče s naplate aktivirani instrument osiguranja, prijedlog poslodavca se prihvaća uz uvjete da uplati prvi obrok iz nagodbe i dostavi novi instrument osiguranja naplate.

U slučajevima prestanka obavljanja djelatnosti koja uvjetuje nezaposlenost vlasnika i u slučajevima bolesti vlasnika, može se odobriti obročna otplata s odgodom plaćanja od 6 mjeseci uz uvjet da poslodavac pri potpisu sporazuma uplati prvi obrok i dostavi novu bjanko zadužnicu ovjerenu potpisom jamac-platac kod javnog bilježnika.

3.6. Mogućnost ponovnog korištenja mjere stručnog osposobljavanja za rad

Ako poslodavac nakon isteka sklopljenog ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa (12 ili 24 mjeseci) osobe ne zadrži u radnome odnosu, idućih godinu dana neće moći primiti nove osobe na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnoga odnosa.

Ako poslodavac nakon isteka sklopljenog ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, ima namjeru primiti nove osobe na stručno osposobljavanje, to će moći ako u radnom odnosu zadrži 50% osoba koje su se stručno osposobljavale (npr. ako je poslodavac primio dvije osobe na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i odluči zadržati jednu osobu u radnome odnosu, iduće će godine moći ponovno primiti dvije osobe pod uvjetom da im može osigurati mentora).

Navedeno ograničenje ne primjenjuje se na tijela državne uprave, jedinice lokalne (regionalne) samouprave te javne ustanove koje su prema posebnim propisima u obvezi primiti određeni broj osoba na stručno osposobljavanje (pripravnički staž), a prilikom zapošljavanja su u obvezi provesti javni natječaj te prema rezultatima natječaja, a ne na temelju preporuka o odrađenom stručnom osposobljavanju ili pripravničkom stažiranju, sklopiti ugovor o radu.

Muzeji, knjižnice i ostale ustanove iz djelokruga kulture mogu primiti nezaposlene osobe na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u skladu sa odobrenim zahtjevom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, no ako osobe nakon isteka ugovora o stručnom osposobljavanju za rad ne ostanu u radnom odnosu, iduće će godine moći dobiti odobrenje za ponovno korištenje mjere stručnog osposobljavanja za rad do 50% od broja osoba koje su imali u prethodnom ciklusu samo ako prilože potvrdu osnivača ili nadležnog tijela nadzora da im je odbijen zahtjev za otvaranje stalnih radnih mjesta.

3.7. Novčane kazne za poslodavce

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba (sukladno odredbi članka 15. stavak 1. podstavak 4., 5. i 6. Zakona):

- ako sklopi ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a ne ispunjava uvjete propisane Zakonom, odnosno ako mu nadležna služba za zapošljavanje nije odobrila korištenje mjere aktivne politike u zapošljavanju odnosno mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa,
- ako ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne sklopi u pisanom obliku,
- ako osobi koja ima ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, naloži prekovremeni rad bez njezine pisane izjave o dobrovoljnom pristanku na takav rad.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za navedene prekršaje kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.